

## Motion till riksdagen 2005/06:So389

av **Jörgen Johansson och Birgitta Carlsson (c)**

### Frisk vård

#### Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att bästa möjliga kvalitet och pris skall präglade synen i valet av driftsformer inom lasarettsvården.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att stimulera utvecklingen av alternativa driftsformer inom såväl primär- som lasarettansluten vård.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att upphandling av primärvård inte skall ske i enlighet med lagen om offentlig upphandling utan relateras till kontakten patient-läkare.

#### Motivering

Sömniga monopol bidrar till stagnation inom sin sektor med följd att såväl effektivitet som kvalitet försämras. Målsättningen i Lissabonstrategin är att motverka sådana tendenser och bidra till tillväxt som gagnar alla. I det arbetet är inte det viktiga vem som utför en åtgärd, utan att den utförs till bästa kvalitet och pris till gagn för befolkningen. Den grundprincipen bör även präglade svensk sjukvård. Detta bör ges regeringen till känna.

Sjukvård ska finnas tillgänglig för alla och ha en bra kvalitet. Kravet måste vara att den bedrivs i enlighet med demokratiskt fattade beslut. Detta bör vara en självklar målsättning då beslut och finansiering bör hänga ihop. Det är dock inte självklart att den beslutande församlingen och den operativa verksamheten finns under samma huvudmannaskap. Alternativ med annan driftsform är dessutom att föredra för att tydliggöra legitimiteten i den beslutande församlingen. I detta sammanhang är frågan om vinster i vården ointressant då målen styrs av den demokratiska församlingen och om vinst skulle uppstå tyder detta på ineffektivitet hos andra aktörer som deltagit i anbudsgivning om att bedriva verksamheten. I ett sådant system framstår mjukvaran i vårdarbetet som den viktiga faktorn och byggnaden-lasarettet som den mindre

**Fel! Okänt namn på**

viktiga. Detta tonar fram ett perspektiv som sätter patientens intressen i första rummet, nämligen att uppnå det primära målet att bli frisk.

Svensk sjukvård bygger i dag på gamla principer som knappast är förenliga med framtidens krav. Kompetens, kvalitet och effektivitet i en vårdsväng som tar till vara personalens kunskap och vidareutvecklar den i en miljö där människor är friska är mer förenad med ett nytt synsätt än det som råder idag. En mångfald av aktörer på marknaden stimulerar dessutom varandra samtidigt som det uppstår en marknad för den vårdanställda. Detta vid sidan av möjligheten för många aktörer inom vården, ofta kvinnor, att starta egen verksamhet till gagn för såväl vården som tillväxten. Dessa verksamheter, som är direkt kopplade till temporära vårdtillfällen, bör upphandlas enligt lagen om offentlig upphandling. Det är alltså inte enbart en fråga om ekonomi utan en fråga om utveckling av en hel sektor. Mot den bakgrunden är det olyckligt att föra en debatt om vinster i vården då detta inte är förenligt med det reella förhållandet inom vårdsektorn. En utveckling av svensk vård genom alternativa driftsformer av lasarett bör därför stimuleras. Detta bör ges regeringen till känna.

Primärvården är vårdens yttersta känslspröt i samhället. Här finns såväl den patientinriktade vården som det samhällsmedicinska känslsprötet vilket tillsammans ger helhetssynen på människan/patienten. Kontakterna inom primärvården bygger på en specifik relation mellan patient och läkare som inte kan liknas vid vårdkontakter på lasarett. Relationen framstår som än mer viktig när patienten aktivt valt läkare. Läkaren utgör då också patientens lots i vårdsystemet. Att primärvården i sådana fall skall upphandlas i konkurrens enligt lagen om offentlig upphandling framstår därför som avvikande. Det kan inte vara viktigare att två organisationer, landsting och företag, över huvudet på patienten avgör att en upparbetad relation inte kan bestå på grund av stelbenta regler om upphandling. En förändring bör därför göras i syfte att relationen mellan familjeläkare och patient väger tyngre än kravet om upphandling enligt lagen om offentlig upphandling inom den nära vården, primärvården. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 27 september 2005

*Jörgen Johansson (c)*

*Birgitta Carlsson (c)*